המחזאי, המטפלת (ושאר נפשות)

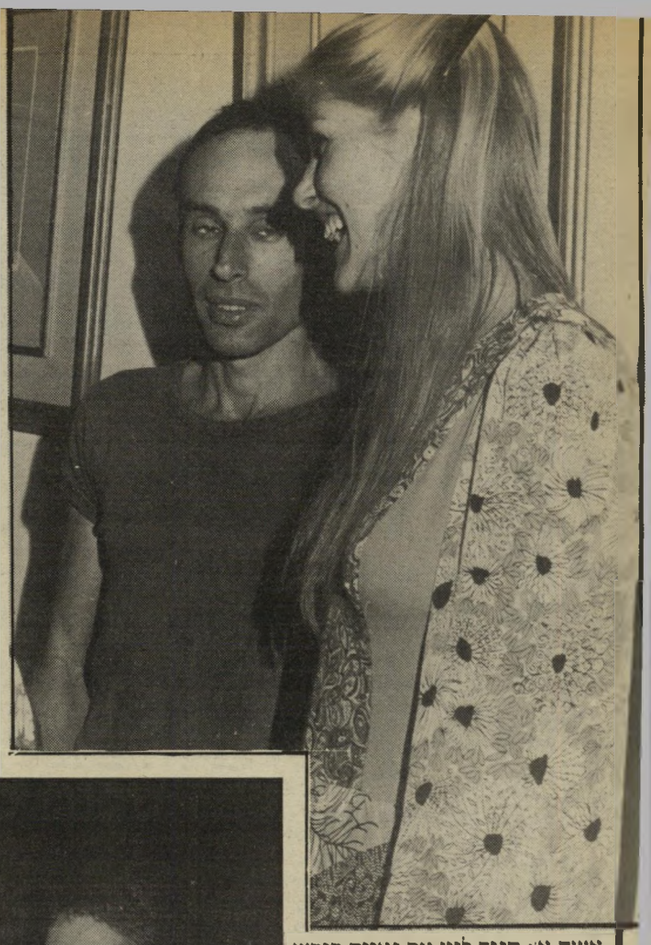

אשה א': חנוך לוין עם נאווה בורש
"לא קופצים ולא רצים. הכל בנחת"

ה כנרלר הולך תמיד יחף. אצל מחזאים, כנראה, מתנהלים גם חייהם הפרטיים כמו דראמה סוערת על קרשי התיאטרון.

בימים אלה היה בארץ המחזאי חנוך לוין. זה, אולי, לא נשמע כמו חדשה סוערת. כך חשבתי גם אני, עד ששמעתי את הסיפור שבסופו נסע לוין ביום השישי בבוקר בחזרה ללונדון, לתקופה ארוכה ובלתי־מוגבלת. הישר לזרועותיה של גברת גרמניה.

"למה לא לנסות פעם קשר מבוסס, אשה. תה. ילד. למה לא? ולמה אתה חושב שאזדקק לתיווכם של הקנדונים? מה אני בעיניך? אני לא רואה את עצמי. עד גיל 70, רץ אחרי נשים ברחובות, בגשם. עם קנדון בכיס, מטפס בפיקי־בירכיים לדירות־גג של גרושות, מתגלגל על השטיח, קופץ למיטה, צונח על שדיים לא־מוכרים, קופץ מהמיטה, רץ לבית־כיסא להלי־ביש קנדון, רץ בחזרה לחדר, קופץ על השדיים. השדיים קופצים עליי. אני קופץ עליהם, ושוב קופץ מהמיטה, רץ לבית־כיסא לזרוק את הקנדון, רץ בחזרה לחדר, קופץ קצת, שוב קופץ מהמיטה, רץ לבית־כיסא להשתין, רץ בחזרה לחדר, קופץ לתוך הבגדים, ורץ הביתה ב־3 בלילה ברחובות, וכל זה בגיל 70! קצת מנוחה, אדוני! מגיע יום של בית משלך. פיזמה. אשה אחת. לא קופצים ולא רצים. הכל בנחת. הרגלים קבועים. אני אתרגל אליה. היא תתרגל אליי. ביום ההוא ייקרא דרור לציפור! לא עוד עטוף וחנוק במעיל־גומי ייכנס הציפור בין רגליה. עירום ונקי הוא ייכנס! חופשי, בלי שום מעצורים של גומי. ישוט הורע במערות שלה. ילדים יוולדו, ילד ועוד ילד. ולפתע גם ילדה. ויהיה לי טוב. ואני אהיה מאושר."

זה קטע מן המחזה סוחרי־הגומי שכתב חנוך לוין, ושהועלה על בימת הקאמרי לפני שבע שנים. באותם ימים היה לוין עסוק בדראמה פרטית משלו בנישואיו עם נאווה כורש, אשתו הראשונה.

את בנו הקטן מבית אשתו — כאילו לקנות לו גלידה — ובתוך כמה שעות נחתו השניים בתל־אביב.

המסך ירד והמערכה הבאה התחילה.

בינתיים הספיק לוין להתגרש מנאווה ולהתחתן עם עדנה, דיילת אל־על. בתו של קבלן.

וכמו במישפחות הטובות שבמחזות.

בשקט־בשקט, מבלי שאיש מבחוץ יידע, ניהל גבר־הבית, חנוך לוין, רומאן סוער עם האומנת, משהו בסיגנון אדונים ומשרתים. לימים עזבה האומנת את המישרה הנוחה בבית לוין ונסעה לה לארצות־הים. לבית הגדול

אשה ב': לוין עם אשתו עדנה*
"הרגלים קבועים. אני אתרגל אליה. היא תתרגל אליי"

לוין התבית, וגם מצבו הכלכלי השתפר מאוד. לזוג נולדו במשך הזמן שני בנים, שהם כיום בני 6 ו־3 שנים. עדנה המשיכה לטוס במטוסי אל־על הגיעה אומנת חדשה, מתוצרת כחול־לבן, קיבוצניקית. שהתחילה לטפל בילדי לוין הפעוטים.

לפני כמה שבועות הודיע חנוך לוין שהוא נוסע ללונדון. והוא אכן נסע והתגורר אצל ידידו ויטק טרטש, מי שביים את המלכה השוודית. סרט לפי תסריט של חנוך לוין. עד כאן הכל נראה תמים. מדוע שמחזאי מצליח, בעל־מישפחה טוב, לא יסע לו ללונדון להתאוורר קצת?

אבל נסיעתו של לוין ללונדון לא היתה כל־כך תמימה. מסתבר שבמשך תקופה ארוכה ניהל לוין רומאן עם האומנת הגרמנית, מתחת לאפה של אשתו הדיילת. הוא המשיך לשמור איתה על קשר גם אחרי שעזבה את עבודתה אצלו ואת הארץ. ועכשיו מצא את עצמו בזרועותיה האוהבות בלונדון.

הוא שב לארץ לביקור של כמה ימים, בעיקר משום שאמו החליטה להחליף דירות והוא, הידוע כבן אוהב ומסור, בא לעזור לה בדירתה החדשה. ביום השישי הוא נסע בחזרה ללונדון, כדי שהמטפלת הגרמנית תוכל לטפל בו מקרוב. הוא הודיע שהוא נוסע לתקופה ארוכה של כמה חודשים.

אולי הוא נסע לכתוב את הפרק הבא במחזה המרתק על חייו האישיים?

---

* *ביניהם: השחקן שלמה בר־שביט ואחיו דויד לוין.*

זה עולה על כל שאר מחזותיו של חנוך לוין — כי זה מתרחש במציאות ובהשתתפותו

הכל חשבו אז כי מונולוג זה יצא היישר מגרונו של המחזאי, שחשב על עצמו כשכתב.

הדראמה הזאת היתה מערכה מותחת במחזה על סיפור־חייו של המחזאי. באותם ימים התגורר הזוג כורש־לוין בתל־אביב, עם בנם (שהיה אז בן 3 וחצי). אושר ועושר לא היו מנת־חלקם, אך הדברים התנהלו על מי־מנוחות לגמרי. לוין היה עסוק במחזותיו, וכורש ציירה והציגה בגלריות. שום דבר יוצא־דופן.

בוקר אחד התעורר חנוך לוין, נכנס למיטבח וראה פתק הצמוד לדלת המקרר. בפתק סיפרה לו אשתו היפהפיה כי היא עזבה את הבית, ונסעה לניו־יורק עם בנם הקטן.

אחרי התייעצויות רבות בעורכי־דין נסע לוין לניו־יורק, הוציא בתחבולה ולשרת בחיוך נעים את נוסעי החברה הלאומית, האבא המשיך לכתוב מחזות לתיאטרון. בינתיים שמרה אומנת על שני הבנים לבית לוין.

מכיוון שלוין אינו מתראיין על חייו הפרטיים, היו הכל בטוחים שבבית המישפחה מתנהלים הדברים על מי־מנוחות, וכי המחזאי המוכשר הגיע, סוף־סוף, אל המנוחה ואל הנחלה, אל "הקשר המבוסס" שאותו חיפש, כדיברי השחקן בסוחרי־הגומי.

במשך תקופה ארוכה היתה בבית מישפחת לוין מטפלת גרמנית. אשה צעירה, לא יפה במיוחד. לא מושכת במיוחד. איש לא שם לב אליה במיוחד. היא עשתה את עבודתה נאמנה עם הילדים, וגרה בבית לוין.

אבל הדברים, כך מסתבר בימים אלה, המשיכו להתגלגל כמו בסיפורים.

לבית־כיסא לזרוק את הקנדון, רץ בחזרה לחדר, מתהפך קצת, מקשקש קצת, שוב קופץ מהמיטה, רץ לבית־כיסא להשתין, רץ בחזרה לחדר, קופץ לתוך הבגדים, ורץ הביתה ב־3 בלילה ברחובות, וכל זה בגיל 70! קצת מנוחה, אדוני! מגיע יום של בית משלך. פיזמה. אשה אחת. לא קופצים ולא רצים. הכל בנחת. הרגלים קבועים. אני אתרגל אליה. היא תתרגל אליי. ביום ההוא ייקרא דרור לציפור! לא עוד עטוף וחנוק במעיל־גומי ייכנס הציפור בין רגליה. עירום ונקי הוא ייכנס! חופשי, בלי שום מעצורים של גומי. ישוט הורע במערות שלה. ילדים יוולדו, ילד ועוד ילד. ולפתע גם ילדה. ויהיה לי טוב. ואני אהיה מאושר."

זה קטע מן המחזה סוחרי־הגומי שכתב חנוך לוין, ושהועלה על בימת

(המשך מעמוד 41)

האוויר אומנם מציל את הכלב, אולם הכספים נלקחים מאיזשהו תקציב כללי, ולא מכספי מישרד־הביטחון. כך יכול ראש־הממשלה להצטלם בחדווה עם הילדה, המחבקת את הכלב.

עלות ההצלה בתל־אביב קטנה יותר. רק 180 שקלים לכל שעת־עבודה של מכבי־האש.

ובינתיים, בעוד כולם מתדיינים עם כולם, המשיך החתול לרעוד ולרעוב.

ריקי ממישרד ההוצאה־לאור של מישרד־הביטחון: "הוא יילל ובכה ונראה כל־כך מיסכן: אני ריחמתי עליו!"

מיזגם של החתולים ממית עליהם צרות נוראיות. "והוא רוגז, והוא כועס / לא ירצה להתפייס / ולא אכל, ולא שתה / ולא טטי, ולא טטה / ורק שרוי ברוגז / רוגז, רוגז, רוגז," כתבה מרים ילן־שטקלים, ואולי לא ידעה עד כמה מדעי הוא שיר־הילדים התמים.

כך מתארת האנציקלופדיה אמריקנה את החתולים: "פסימיים ונוטים לרחם על עצמם. בין המחלות האופייניות להם: מצב־רוח רע. לעיתים קרובות לוקים בהיסטריה, ואז אינם מסוגלים לזוז."

אהרון לבון: "זו לא הפעם הראשונה שאני נקרא להציל חתולים. לפני שלושה חודשים חתול טיפס על עץ ביפו. העץ ההוא היה קרוב לבנייין. יצרנו גשר של קרשים בין העץ לבנייין, הינחנו קופסאות של סרדינים, סמוך לחתול. הוא התקדם לכיוון הריח, עד שהגיע אלינו. הפעם היה העץ גבוה, רחוק מבנייין. לא ידעתי מה לעשות."

אחרי התייעצות קצרה הזמינו הילדה ואהרון את הד"ר מרדכי לוינסון, הווטרינר של הסאפארי ברמת־גן. הוא הגיע כשהוא מצוייד בחיצי הרדמה.

שעתיים הביט בחתול, הירהר איך להצילו. "הוא היה במצב גופני גרוע," אומר הד"ר לוינסון, "וחומר־ההרדמה היה מחסל אותו. אולם נניח שהוא היה נרדם במקומו, מה היה קורה אז? הרי לא הייתי מצליח להגיע אליו ולקחת אותו, שכן העץ גבוה מאוד."

סוף חתול למיתה

כ שכבר היה נדמה שהחתול ימות כך, מייבב ורועה, בראש העץ, מבלי שאיש יוכל לעזור לו, הגה ד"ר לוינסון רעיון פשוט. הוא הציע לפרידשטיין להתקשר לחבורת גוללי־צוקים. להם יש ציוד המיועד לטיפוס על צוקים גבוהים, אולי הם יוכלו לעזור.

ואכן, יואל טפר ואיציק הרני, גוללי־צוקים ותיקים, הם שהצילו את החתול ביום השמיני לשהייתו על העץ.

איציק הרני (32) למד לגלוש ולטפס על הרים בזמן שרותו הצבאי. זה 12 שנים הוא מטפס־צוקים.

"בהתחלה חשבתי שזו מתיחה," הוא אומר. "אחר־כך, כשהבנתי שזה אמת, לקחתי חבלים ונסעתי לשם. הציוד שהבאתי שווה בערך 200 דולר ומרבה להתבלות, אבל לא היה איכפת לי. אני מטייל הרבה ותמיד חושב איך להציל חיות־בר. למה שלא אציל פעם חיית־בית? שאלתי את עצמי. יואל ביקש לטפס על העץ. הסכמתי. אני עמדתי למטה והחזקתי בקצה החבל. יואל טיפס, תוך תקיעת זיזים בעץ."

שלושת־רבעי שעה עברו מהרגע שבו התחיל יואל לטפס, עד שהגיע אל החתול. "הייתי נרגש. אני בן־אדם עקשן, לא מוותר בקלות. שמחתי שניצחתי בהתמודדות והתגברתי על כל הקשיים.

"בסוף עוד קצת ברח לי החתול והייתי צריך לרדוף אחריו, אבל בסך־הכל קל יותר לחלץ חיה. אילו היה שם למעלה בן־אדם, הוא היה מבוהל יותר מהחתול, ולא היה מפסיק לחלק לי עצות, שרק היו מרגיזות אותי.

"לא קיבלתי כסף בתמורה. לחצו לי את היד, אמרו תודה־רבה, החיילים מחאו כפיים, וזהו, הלכנו הביתה."

החתול נלקח לאגודת צער־בעלי־חיים. אם לא יימצא בית חם ומטפלים אוהבים — יש חשש כי יומת.